

Huddinge kommun
Bygglövs- och tillsynsnämnden

Tillsyn enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, rökfria miljöer, i Huddinge kommun

Länsstyrelsens beslut

Efter genomförd verksamhetstillsyn konstaterar Länsstyrelsen att verksamheten fungerar bra i de delar som granskats.

Länsstyrelsen avslutar därmed ärendet.

Bakgrund till tillsynen

Med stöd av 7 kap. 2 § lag om tobak och liknande produkter (LTLP) har Länsstyrelsen i Stockholm (Länsstyrelsen) genomfört tillsyn av Huddinge kommun den 21 april 2023.

Länsstyrelsens handläggning

Tillsynen genomfördes av Länsstyrelsens tillsynshandläggare Tomas Brink och Axa Cronros. Deltagande från Huddinge kommun var alkohol- och tobakshandläggare Alf Klingvall, miljöinspektör och samordnare Rebecca Göthammar, miljöchef Staffan Stafström och nämndens ordförande Annie Östlund.

Innan tillsynen skickade Länsstyrelsen ut ett frågeformulär som besvarades av inspektör Göthammar. Kommunen har även skickat in andra dokument som rör verksamheten såsom tillsynsplan och checklistor för tillsyn.

Vid besöket fördes diskussioner med ovanstående personer utifrån svaren och de handlingar som inkommit till Länsstyrelsen.

Redovisning av tillsynen

Organisation

Ansvaret för tillsyn av rökfria miljöer ligger hos bygglövs- och tillsynsnämnden.

Arbetsituation

Utöver tillsyn över rökfria miljöer enligt LTLP arbetar handläggare och inspektör med tillsyn enligt miljöbalken och annan speciallagstiftning, som ex. alkohollagen.

Handläggare och inspektörer upplever att de har stöd från chef och nämnd när det gäller att arbeta med rökfria miljöer.

Utöver handläggaren och inspektören som deltog vid Länsstyrelsens tillsynsbesök så arbetar ytterligare fem (snart sju) inspektörer med tillsyn av rökfria miljöer.

Tillsynsplan och övergripande styrdokument

Kommunen har bifogat:

- Rutiner för tillsyn av rökfria miljöer
- Delegationsordning för bygglovs- och tillsynsnämnden
- Checklista för tillsyn på skolor
- Checklista för tillsyn på förskolor
- Tillsynsplan för 2023
- Rapport om kontroll av rökfria miljöer 2022
- Kartläggning av vattenpipstobak för rökning på stället

Länsstyrelsen kan konstatera att kommunen har bra rutiner och checklistor för tillsynen av de rökfria miljöerna. Länsstyrelsen har i övrigt inga synpunkter på av kommunen bifogade dokument.

Rapporten om kontroll av rökfria miljöer 2022 var ett avdelningsgemensamt tillsynsprojekt om rökfria miljöer utomhus. Projektet var en informationsinsats som riktade sig till verksamhetsutövare i Huddinge kommun där syftet var att få en överblick i hur bestämmelserna om rökfria miljöer efterlevs. Det fanns en hög andel avvikelser. Uppföljningsarbete pågår, bl.a. på skolorna. Vad gäller parkerna har förvaltningen kontakt med parkförvaltningen. Och vad gäller kollektivtrafiken så avvaktar kommunen Länsstyrelsens tillsynsprojekt 2023.

Kartläggningen av verksamheter som säljer vattenpipstobak för rökning på stället i Huddinge kommun var även en återredovisning efter Länsstyrelsens föregående kommuntillsyn 2018.

Rutiner för hot och våld finns.

Huddinge kommun har sedan 2010 rökfri arbetstid för anställda i kommunen.

Hemsidan

På kommunens hemsida finns information om vilka de rökfria miljöerna är. Det finns även möjlighet att göra en klagomålsanmälan om rökfria miljöer.

Tillsyn

Kommunen har haft flera riktade projekt för rökfria miljöer. Bl.a. ett uppdrag från nämnden, där en särskild folder om rökfria miljöer, riktad till allmänheten, delades ut i samband med tillsynsprojektet i september 2022. Foldern finns även på engelska. Den har bl.a. delats ut till det kommunala bostadsbolaget. Uppdraget ska få till stånd en samverkan mellan förvaltningarna och de kommunala bostadsbolagen för att få likhet i frågan om rökfria miljöer. Uppföljning kommer att ske under 2023 och finns med i årets verksamhetsplanering.

Kommunen har även kartlagt andra rökfria miljöer. Idrottsanläggningar, entréer vid gemensamma utrymmen i fastigheter, lekplatser (skyltning), entréer till skolor och entréer till sjukhus.

Kommunen arbetar med sanktioner enligt LTLP och har bl.a. fattat beslut om ett föreläggande, förenat med vite, för att få verksamhetsutövaren att ta bort en askkopp.

Skolorna är högst prioriterade i arbetet med rökfria miljöer och tillsyn sker vartannat år.

Tillsyn – skolor och förskolor

Vid Länsstyrelsens tillsyn fanns det i kommunen 112 förskolor, 18 grundskolor med högstadium, 22 grundskolor utan högstadium och 9 gymnasieskolor.

Skolorna fick tillsyn 2020 och skulle egentligen ha fått tillsyn även 2022 men p.g.a. en förändring i objektsfördelning genomförs tillsyn 2023 och därefter 2025. Enligt nuvarande objektsfördelning så ska förskolor få tillsyn övriga år (dvs 2024, 2026 etc.). Tillsyn av förskolor genomfördes både 2021 och 2022. Under pandemin har frågor ställts om rutiner istället för tillsyn på plats.

Tillsynen samordnas med tillsyn enligt annan lagstiftning. Frågor om rökning, enligt LTLP, finns med i checklistorna som används vid tillsynen.

Inför varje tillsyn skickas informationsblad till verksamhetsansvarig. Tillsynen på plats inleds sedan med en dialog och intervjuer, därefter en rundvandring. Kontroll sker bl.a. av skolgårdars ev. avgränsningar, ev. askkoppars placering, skyltning, fimpar, entréer etc. Vid varje besök har frågor ställts om rutiner och om skolan jobbar med tillsägelser. Återkoppling sker på plats, ev. brister ska åtgärdas innan ett visst datum, därefter en ev.

påminnelse och till sist ett ev. föreläggande. Men det är sällan som ärenden går så långt som till föreläggande.

Tillsynen genomförs generellt sett av en inspektör, ibland två. Alla sex (snart åtta) inspektörer ska kunna allt så att alla är insatta i rökfria miljöer. Det finns även en nedskrivna rutin för det arbetet.

Det har genomförts informationsinsatser på gymnasieskolor, bl.a. restaurangskolan, som även har serveringstillstånd, där många av eleverna är rökare.

Tillsyn – övriga rökfria miljöer

Serveringstillstånd

Tillsyn har genomförts 2023.

Tillsyn sker alltid inom två månader för de som har beviljats serveringstillstånd. Röktrum och uteserveringar kontrolleras.

Vid tillsyn av serveringstillstånd kontrolleras även de rökfria miljöerna (ex. uteserveringar). Ärendehanteringssystemet har kontrollfrågor om rökning och rökfria miljöer. Dessa finns med vid tillsyn i handläggarens app som är kopplad till ärendehanteringssystemet. Verksamhetsutövaren får alltid återkoppling efter genomförd tillsyn.

Övriga rökfria miljöer

Tillsyn har genomförts 2023.

Klagomål på övriga rökfria miljöer kan lämnas via e-tjänsten. Om någon ringer in ett klagomål så hänvisas alltid till e-tjänsten. Det är dock även möjligt att lämna klagomål anonymt.

Kommunen tar alltid kontakt med verksamhetsutövaren vid klagomål. Ett flertal har inkommit den senaste tiden men på årsbasis inkommer inte särskilt många klagomål.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har svårt att se hur en kommun kan arbeta på ett bättre sätt med rökfria miljöer än Huddinge kommun. Nämnden arbetar strukturerat, med god samordning, genomför frekvent tillsyn och arbetar i övrigt med rökfria miljöer på ett bra sätt.

Huddinge kommuns tillsynsverksamhet av rökfria miljöer fungerar mycket väl enligt Länsstyrelsens bedömning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Adli Assali med tillsynshandläggare Tomas Brink som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillsynshandläggare Axa Cronros medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Folkhälsomyndigheten